

Пише: Ненад Дукић
петак, 27 март 2009 21:09

Једно питање за вас, поштовани читаоци. Није, додуше, наградно, али пробајте да одговорите на њега. 26. септембар је Светски дан... Не, није дан планете земље, није дан детета, дан борбе против пушења. 26. септембар је Светски дан контрацепције, средстава за спречавање трудноће. И код нас се овај дан обележава у организацији „Удружења за репродуктивно здравље. Прошле године слоган је био „Твој живот, твоје тело, твој избор“ и одржана су предавања на тему важности контрацепције. Чему оволики увод?

Разлог је покретање у јавности од стране овог удружења дебате о контрацепцији, иако није 26. септембар. Дакле, ово удружење је заједно са Независним удружењем новинара Србије, а уз подршку Министарства здравља организовало 24. овог месеца панел дискусију „Репродуктивно здравље и одговорна јавност“. Шта су стручњаци закључили? Србија је прва земља у Европи по броју абортуса. Сваке године у нашој земљи обави се око 150.000 абортуса. На прекид трудноће најчешће се одлучују жене које су у браку или дугој вези, а годишње се на абортус одлучи и 6.000 девојака од 16 до 19 година старости, каже гинеколог ГАК „Народни фронт“ др Дејан Стојановић, а преноси „Политика“.

Др Снежана Пантић-Аксентијевић, самостални саветник у Министарству здравља и руководиоца Групе за јавно здравље је на дискусији истакла да подршка државе решавању проблема абортуса постоји, да је издвојено од стране Министарства здравља 4.300.000 динара за програм подстицања рађања, да је важно да се смањи број абортуса и да се повећа употреба контрацептивних средстава, јер је Србија последња у Европи по њиховој употреби.

Председница Удружења за репродуктивно здравље, др Ана Митровић-Јовановић је указала на предрасуде неких жена у Србији у вези са контрацептивним средствима да, како она каже, „она могу да изазову рак или да гоје“ и истакла да њено удружење већ три године ради на подизању свести и едукацији јавности о овој тематици. Треба поменути и податак из истраживања Министарства здравља да свака трећа жена у Србији између 15 и 49 година која има сталног сексуалног партнера користи средства за контрацепцију (хормонску пилулу, спиралу, кондом...) и то да је 90 посто жена која се одлучује на абортус удато.

И као да је све јасно! Зна се шта је главни покретач абортуса у Србији – незнање. Не знају жене да, како каже др Ана Митровић-Јовановић, да „контрацепција даје женама слободу избора, успоставља емотивни и физички баланс, регулише менструални циклус,

Пише: Ненад Дукић
петак, 27 март 2009 21:09

а представља и терапију акни“. Дакле, она је нешто прелепо. А абортус је по њој „леgitиман избор сваке жене, али апсолутно је неприхватљив као најчешћи вид планирања породице. Јер „увек носи бројне здравствене ризике: инфекције, механичке повреде, стерилитет, али оставља и емоционалне последице“

То рече и нико јој се на дискусији не супротстави. Лекари, гинеколози и остали, већина њих и даље сматрају да је абортус нешто сасвим уобичајено, законски прихватљиво. Један од видова планирања породице. Нешто попут вађења зуба, давања крви! Једино што њима и јавном мњењу мало смета је њихов број. Море, Срби мало сте прекардашили! Али и зато има лека. Пилуле, кондоми, спирале не шкоде здрављу, а спречавају трудноћу. Јер ипак, то нам је главни циљ. Да нас буде мање, на мање штодљив начин. Питаће ће неко, а програм подстицања рађања, шта са њим? Допустите ми да кажем: колико будућих родитеља може да буде подстакнуто да рађа са 4 300000 динара. Да узмемо њих 10000, колико ће свако добити појединачно? 430 динара!

Министарство је здравља ту акцију, некако узгред, покренуло да се не би рекло да није за породицу. А, уствари, и оно је за решавање проблема абортуса контрацепцијом као главним решењем. Да није тако тако зар не би покренуло дискусију са другим називом нпр. „Рађајмо се Срби“, а не некако туђаво и нејасно и неборбено „Репродуктивно здравље и одговорна јавност“?

Још једна ствар запањује. Читајући дневне листове који су пратили ову дискусију (Политику, Данас, Блиц), примећује се да су њихови новинари једногласно пренели ставове ових лекара, а да нису на пример загревали испод површине и поставили питање да ли је само незнање у вези са контрацептивним средствима главни узрок абортуса. Или има и нешто друго? И нико од њих да постави питање да ли право на живот и здравље имају и neroђена деца осим будућих мајки? Ево шта је у својој јавној исповести о томе рекао др Стојан Адашевић, некадашњи гинеколог, који је прекинуо да врши абортусе, а сада пензионер, у интервјуу „Ревиви Д“:

„Побачај није само проблем појединца, већ и околине, друштвене заједнице, нације. Он постаје један од главних начина на који се један народ предаје самоуништењу – каже он и наставља – ја сам добар део свог живота био један од водећих абортера или утробних чедомораца у Београду. Могу да вам кажем да сам једно време чак био и први. Урадио сам више од 48.000 абортуса. Обавио сам их онда када нисам знао шта радим, када сам сматрао да је дете живо тек од оног момента кад се заплаче. Тако су нас учили. Али, човек се развија и у свом животу мења схватања. Тако је било и самном. Схватио сам то онда када сам имао прилике да посматрам на екрану бебу како

цуцла свој палац у мамином стомаку.“

Нико од ових горепоменутих лекара, мало ко од јавности ово помиње. Или не знају или неће да објаве ову чињеницу, јер им не иде у прилог. Њима, гинеколозима, који по приватним (а и државним) клиникама узимају велики новац за чедоморства. Прећуткују и то да су истраживања показала да је крајем осме недеље трудноће, на пример, плод дуг два сантиметра, његова основа мозга се тада јако повећала и формирала главу која расте релативно јаче од трупа и заузима готово половину читаве дужине ембриона.

Да ли се у јавности и неки други узроци побачаја помињу? Ако се нешто говори о другим узроцима побачаја, то су економска криза, жеља жене да напредује у послу, у каријери. Нико не спори да су ови разлози важни, али нису пресудни. Пресудно је то да желимо комфор, лакши живот. Да нам породица није приоритет... Да ни већини појединаца, а, држави поготово, није то на првом месту да нам је главно: у себе, на себе и под себе. Отуда бујају овакве „панел дискусије, дебате“ са циљем да скрену пажњу јавности са главног проблема и да помогну фармацеутској индустрији контрацептива.

Не постоје више брачни партнери, постоје сексуални партнери! Девојке од 15 година по истраживањима Министарства здравља имају сталне сексуалне partnere. Зато, као да ови нови гласоговорници Светског дана контрацепције вичу из свег гласа: За слуђени српски народ свемогуће пилуле, спирале, кондоми! Смањићемо број абортуса, али ни Срба за коју деценију неће бити!

А ми, хоћемо ли се пробудити, минут је до дванаест? Да ли ћемо се окренути од ових што се тобоже залажу за породицу, а стало им је до ње као до лањског снега? Пробајмо да поштујемо, свако по својој могућности, библијску мисао: Рађајте се и множите се! Неће нам бити лако да је испунимо, али зарад опстанка и наше будућности бар је саслушајмо и мислимо о њој што чешће. И померићемо се једног дана са демографског и моралног дна.